

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Quæstio X. In Tit. X. De Natis ex libero ventre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

sonæ qualitatem; circa personam non erratur, non tollit voluntarium simpliciter circa illam, esto miscetur involuntarium circa qualitatem. Hinc licet persona sit in apprehensione intellectus, ut *virgo, dives, nobilis*; & voluntas eam apprehensionem sequatur: solum sequitur deficiente qualitate, consensum non esse *omnino*, seu *omnimodo* voluntarium; sed esse tamen voluntarium simpliciter, & solum involuntarium secundum quid. Neque ur-

get paritas ab elemosyna; cuius dominium non acquirit, qui fide pauper est. Nam actus misericordie naturam suam, & per se respicit indigentiam alterius, quam largitione sublevare intendit, quæ in hoc casu deficit; at in consensu conjugali non deficit persona, vel substantia rei, quam per se respicit, sed tantum accidens, quod præsens esse, error fingit.

QUÆSTIO X.

In Tit. X. De Natis ex libero ventre.

1083. IN hoc titulo resolvitur quæstio, cuius parentis conditionem filii sequantur, quoad *servitutem, & honores*; an patris, an matris: quoad primum hæc regula traditur, *quod partus quoad conditionem sequatur ventrem*, qui certus est, sive pater sit liber, sive servus. *L. 5. §. 2. & 3. ff. de stat. hom. & sensus est, quod proles sequatur conditionem matris, non patris.* Hinc natus ex matre serva fit servus, esto patrem habeat liberum; *c. fin. de servis non ordinand.* ubi Gregorius IX. ab Archiepiscopo Neapolitano rogatus, an natus ex patre servo, & matre libera, sit liber, & licet in sacris promoveatur: respondit *mandamus, quatenus si tibi constiterit de præmissis, eundem militem ab huiusmodi impedimento cessare compescas.* Casus autem erat, quod quidam miles diaconum impedire volebat ab ordinibus, eo quod habuerit patrem servum, non obstante quod matrem haberet liberam, & natus ex libera, sit liber, esto patrem habeat servum. *c. Indecens, unico h. t. ibi: indecens esse credimus, ut progenti ex libera, sive libera, filij ad servitium retrahantur.* Propterea tibi præcipimus, ut si documenta nulla sint ab Ecclesie parte, quæ documentis huiusmodi debeant obviare, ab ejus molestia sine aliqua retractione compescas eundem; durum est enim, ut si alii pro mercede libertates tribuunt; ab Ecclesia, à qua tueri debent, revocentur. Ex hoc sequitur, si dominus suscepit filium ex ancilla sua, etiam filium inde susceptum esse servum domini, ut dicitur *L. 2. C. si ita mancipium*: in casu tamen, quo domi-

nus usque ad mortem conjugatus non est, retentâ ancillâ, ac intestatus decessit, & illa, & liberi ex ea à domino suscepti, libertatem consequuntur. *L. fin. C. communia de Manumiss.*

Not. autem i. regulam, quod liberi 1084. conditionem matris quoad servitutem, & libertatem sequantur procedere, quamvis non sint geniti ex legitimo matrimonio. *L. & servorum 5. ff. de statu hominum* Vers. *Ingenui sunt*, ubi dicitur: *nihil referre, an ex justis nuptiis, an vulgo conceptus sit*: dicitur autem, *vulgo conceptus*, qui est spurius. *L. vulgo 23. ff. eod.* junctâ *gl. 7. non licet*: quæ ponit exempla, si pater sit monachus, vel proles concepta sit ex incestu.

Not. 2. quod partus fiat liber, modo 1085. mater libera sit uno ex tribus modis, seu temporibus, nimirum, vel *conceptionis*, vel *uteri gestis*, vel *nativitatis*. *Instit. de ingenuis. §. sed & si quis*; item cit. *L. & servorum* hinc natus ex matre, quæ libera erat, dum utero ferebat partum, fit liber, esto nascatur postea ex matre in servitium redacta. Hoc tamen intellige, *vi natalium*. Nam ex alio capite interdum aliter dispositum est: quando enim ex privata ancilla (licet libera) servus publicis operibus deputatus, suscipit prolem, eo casu, liberi ex libera, sunt servi cum matre, juxta *L. fin. C. de servis fugit*: non jure sequela status materni: & ex vi natalium; sed ob delictum parentum; sic Sanchez cit. *l. 7. hic d. 24. n. 12.* Alter casus est, quo pater revocatur in servitutem post commissam ingratitudi-

titudinem. Nam liberi post hoc ei nati reducuntur in servitutem, adeoque sequuntur conditionem Patris, licet nati sint ex matre libera, l. 2. c. de libertis, & eorum liberis. Tertius casus est, juxta Sanchez. cit. n. 14. quo mater libera, & gerens uterum, justo bello capta, & in servitutem redacta parit. Nam eo quoque casu non ex vi natalium proles fit serva; sed, quod ea occasione justis belli, beneficium à capientibus acceperit, ne unam eum matre interimeretur.

1086. Quoad honores autem, & nobilitatem

filius sequitur conditionem patris. L. cum legitime ff. de statu hominum. Id extendi etiam ad filium naturalem, saltem quando uterque parens nobilis est, tenent aliqui apud Sanchez cit. n. 1. quamvis de jure communi aliud sit; sed in his hodie plurimum pendet à particularibus statutis, & legibus; præsertim in materia beneficiorum, & Canonicatum, ubi requiritur descendencia ab utroque, vi sanguinis, non connubiorum; & nobilitas, per tot, & tot parentelas; quæ materia non est hujus fori.

QUÆSTIO XI.

In Titulum XI. De cognatione spirituali.

1087. Cognatio triplex est, spiritualis, legalis, & carnalis; quælibet earum venit inter impedimenta matrimonium dirimentia sub hoc termino Cognatio. de Legali dicemus tit. 12. de Carnali. tit. 14. de Spiritualis, quaestione præsentis. Cognatio spiritualis, est propinquitas certarum personarum, Ecclesie institutione proveniens ex collatione, vel susceptione baptismi, & confirmationis. Multo amplior, & ad plures personas extensa erat jure vetèri; nunc tamen, & jure novo, ne propter multitudinem prohibitionum multoties contingat in gradibus prohibitis matrimonia contrahi, à Trid. sess. 24. de Reform. Matr. c. 2. restrictum est ad pauciores, ut dicemus in seqq.

ARTICULUS I.

An, & quo jure cognatio spiritualis matrimonium dirimat.

1088. Quod cognatio spiritualis dirimat matrimonium contrahendum, vel eâ stante contractum, non jure naturali, aut divino, seu ex ipsa institutione sacramenti, sed solum Ecclesie dispositione ob reverentiam, quæ debetur baptizanti, confirmanti, ac Patrinis, qui eorum Patres spirituales dicuntur, habetur ex Concilio Nicæno, can. 20. & tum ab aliis sub hoc Pontificibus, tum conciliis confirmatum, ut constat ex tota causa 30. q. 1. & toto hoc titulo in decretal. ac novissime ex Trid. supra cit. Ex aliis porro Sacramentis (præterquam baptismi, & confirmatione) hæc cognatio, cui Ecclesie dispositione annexa sit

vis impediendi, vel dirimendi matrimonia, non oritur, ut dicitur in c. fn. q. 1. h. 1. in 6. ibi: Ex datione vero aliorum sacramentorum cognatio spiritualis nequam oritur, quæ matrimonium impedit, vel dissolvat. Nam ut ait gl. ibid. 7. sacramentorum; in baptismo renascuntur; & Chrismatio illam confirmat; quod non est in aliis sacramentis.

Nec obstat quod in c. omnes. 33. q. 1. dicatur, omnes, quos in penitentia suscipimus, ita nostri sunt spirituales filii, ut & ipsi, quos vel nobis suscipientibus, vel trine immersionis vocabulo mergentibus, unda sacri baptismatis regeneravit. Sylvester quoque docens admonet unumquemque Sacerdotem, ut nullus causa fornicationis ad suam penitentialem accedat: quia scriptum est (omnes, quos in penitentia accipimus, ita filii nostri sunt, ut in baptismate suscepti) quapropter hoc scelus, si quis perpetraverit, non solum dignitatis honorem amittat; verum etiam usque ad exitum vitæ suæ jugi penitentia se subdat: & c. sequenti ibi: Si quis Sacerdos cum filia spirituali fornicatus fuerit, sciat se grave adulterium commississe. Idcirco femina si laica est, omnia derelinquat, & res suas pauperibus tradat, & converta in monasterio Deo usque ad mortem serviat: Sacerdos autem, qui malum exemplum dedit hominibus, ab omni officio deponatur, & peregrinando duodecim annis peniteat: postea verò ad monasterium vadat, ibique cunctis diebus vitæ suæ Deo serviat.

Ex